

Смоловик Р.Ф., к.е.н., професор НТУ «ХП», м. Харків

Линник О.І., к.е.н., доцент НТУ «ХП», м. Харків

Бондаренко О.М., асистент НТУ «ХП», м. Харків

ОСОБЛИВОСТІ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ІНСТРУМЕНТАЛЬНИХ ПІДРОЗДІЛІВ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ, ЇЇ ОБЛІК ЗА НАЦІОНАЛЬНИМИ ТА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

В даний час вітчизняне інструментальне виробництво перебуває в кризовому стані. Внаслідок скорочення обсягів машинобудівного виробництва різко знизилася виготовлення всіх видів інструмента, особливо, високотехнологічних. Технологічна база інструментальних підрозділів, яка зношена більш, ніж на 90%, не забезпечує випуск продукції необхідної якості; слабкий розвиток аутсорсинга в сфері інструментального виробництва не дозволяє інструментальним підрозділам сконцентрувати зусилля на найбільш рентабельних, затребуваних процесах виробництва інструмента.

Вітчизняні виробники усе більш витісняються із зони ринку інструментального виробництва, імпорт стандартного інструмента перевищує експорт, при цьому фахівці відзначають його низьку якість.

У значній мірі вищевказані тенденції обумовлені недостатньою розробкою теоретико-методологічних аспектів адаптації до ринкових умов інструментальних підрозділів машинобудівних підприємств.

Дієвим засобом трансформації інструментального виробництва може стати реструктуризація.

Існують різні види визначення поняття реструктуризації, згідно з якими представляється доцільним розширений підхід до реформування підприємства і його інструментального господарства. Процес реструктуризації визначається як сукупність заходів щодо комплексного приведення умов функціонування підприємства відповідно до мінливих умов ринку й виробленою стратегією його розвитку.

При реструктуризації машинобудівних підприємств процес адаптації підрозділів допоміжних виробництв не завжди має відповідне наукове обґрунтування, здійснюється, як правило, без належного врахування впливу на кінцеві результати діяльності підприємства. Особливе значення питання визначення ефективних форм адаптаційних перетворень мають для інструментального виробництва, яке справляє безпосередній і зростаючий вплив на якість продукції й конкурентні переваги машинобудівного підприємства.

Питанню відображення в бухгалтерському обліку процесу реструктуризації, створенню для проведення реструктуризації резервів присвячено лише кілька пунктів [П\(С\)БО 11 «Зобов'язання»](#). Водночас у [МСФЗ](#) обліку і відображенню у звітності резервів відведено окремий стандарт — МСБО 37 «Резерви, умовні зобов'язання і умовні активи». Забезпечення для відшкодування витрат на реструктуризацію створюється у разі наявності затвердженого керівництвом підприємства плану реструктуризації – з конкретними заходами, строками їх виконання та сумою витрат, які будуть понесені, і після реалізації цього плану (п. 15 П(С)БО 11). Обнародування детального плану реструктуризації створює конструктивне зобов'язання з реструктуризації тільки у тому випадку, якщо заява зроблена досить детально (а саме, наводяться основні особливості плану), щоб сформувані обґрунтовані очікування у інших сторін, що суб'єкт господарювання проведе реструктуризацію (§ 73 МСБО 37).

Література:

1. П(С)БО 11 – Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 "Зобов'язання", затверджене [наказом Мінфіну від 31.01.2000 р. № 20](#).
2. МСБО 37 - Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 37 "Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи"
3. ПКУ – Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI
4. Линник О. І. Антикризове управління на вітчизняних та закордонних підприємствах: теорія, діагностика кризового стану, соціально-економічні аспекти управління : монографія / О. І. Линник, Р. Ф. Смолівик, І. А. Юр'єва ; Харківський політехнічний ін-т, нац. техн. ун-т. – Харків : Підручник НТУ "ХПІ", 2013. – 544 с.